Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo tygodniowe.
Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych
wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 17. Poniedziałek, dnia 24. Czerwca 1878. V. rocznik.

§. 3. ustawy o opodatkowaniu stowarzyszeń akcyjnych i innych, obowiązanych do składania publicznych rachunków.

Stowarzyszenia nasze skupiły wszelkie swoje usiłowania o uzyskanie uwolnienia od podatku akcyjnego przy §. 2. dotyczącéj ustawy — w ostatniéj zaś chwili komisya podatkowa w Radzie Państwa przeniosła punkt ciężkości téj sprawy do §. 5. i jak czytelnikom naszym z Nrów 11., 12. i 13. naszego pisma wiadomo, stowarzyszenia w téj sprawie ostatecznie zupełnie źle wyszły. W skutek tego stał się i dla nas również ważnym, jak dla instytucyi akcyjnych, §. 3., który określa podstawę opodatkowania, przepisuje bowiem w jaki sposób ma być obliczona kwota, od któréj 10procentowy podatek w myśl §. 5. ma być opłacony.

Dyskusya nad tym §fem odbyła się 4. maja b. r., pomiędzy piérwszém a drugiém posiedzeniem, na których zadecydowano §. 2. i 5. ust. i stowarzyszenia i ich przyjaciele w Radzie Państwa nie zwracali zbytecznéj uwagi na ten paragraf, łudząc się — jak się późniéj pokazało — nadzieją, że przy §. 2. otrzymają zupełne uwolnienie od podatku akcyjnego dla stowarzyszeń.

Dziś jednak, gdy cała sprawa reformy podatkowéj jest zachwianą, gdzie możebném jest, iż do ponownéj rewizyi wszystkich projektów podatkowych przyjść może, gdzie wreszcie w Izbie Panów może pewne zmiany w projektach da się uzyskać — zwracamy uwagę na §. 3. téj ustawy, skoro już przekonaliśmy się, że Rząd pod żadnym warunkiem nie dopuści do uwolnienia nas od podatku akcyjnego, a większość Rady Państwa nie jest téj sprawie przychylną.

Dla lepszego obznajomienia czytelników ze znaczeniem i doniosłością §. 3. dotyczącéj ustawy, podamy dosłowne brzmienie projektu komisyjnego w niemieckim oryginale, który przez Izbę posłów został przyjęty — następnie przebieg rozpraw, a w końcu dopiéro nasze uwagi. Dla zoryentowania się zaś w dyskusyi ponumerowaliśmy poszczególne ustępy rzeczonego paragrafu.

§. 3. ustawy brzmi:

(1) Die ziffermässige Grundlage zur Bemessung der Steuer bildet der in dem dem vorangegangenen Geschäftsjahre Steuerjahre erzielte, nach den Bestimmungen dieses Gesetzes zu berechnende Reinertrag der betriebenen Unternehmung.

(2) Das Reinerträgniss ergibt sich aus den bilanzmässigen Ueberschüssen, welche als Zinsen, Gewinnste, Dividenden, Tantiémen, oder unter welchem Namen immer an die Actionäre, Theilnehmer, Mitglieder, Verwaltungs- und Aufsichtsräthe und dgl. zur Vertheilung oder sonst zur Verwendung gelangen, zur Bildung von Reservefonds verwendet oder auf künftige Rechnung übertragen werden.

(3) Ueberdies sind in die Besteuerungsgrundlage jene Beträge einzubeziehen, welche aus den Erträgnissen des Geschäftsjahres verwendet werden:

a) Zur Vergrösserung des Anlagecapitals.
b) Zur Räckzahlung oder Verzinsung von emmittirten Theilschuldverschreibungen, sowie von in der Unternehmung dauernd angelegten oder auf dem Realbesitze der Gesellschaft hypothcirten Capitalien, insoweit sie Theile des Anlagecapitals bilden.
c) Zur Zahlung der auf Grud dieses Gesetzes entfallenden Steuer.

(4) Ein in einem Jahre entstandener und auf das nächstfolgende Jahr vorgetragener Verlust darf in diesem Jahre, nicht aber in den späteren Jahren vom Erträgnisse in Abschlag gebracht werden.

(5) Bei Instituten, welche Pfandbriefe ausgeben, sind die Zinsen, die für diese Pfandbriefe verausgabt werden, insoweit letztere auf Grunglage wirklich aushaftender Hypothekardarlehen ausgefertigt sind, in die Besteuerungsgrundlage nicht einzubeziehen.

(6) Fonde, welche zu dem Zwecke gebildet werden, um die durch die Abnützung des Betiebsmaterials (Werkseinrichtungen und sonstigen Anlagen)

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc maj 1878.

Stan bierny (z końcem miesiąca)

Tow. zaliczkowe w	Udziały zła.	ct	Fundusz rezerwowy złr.	ct	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca złr.	ct	Wkładki: Włożono w ciągu miesiąca złr.	ct	Wkładki: Wyjęto w ciągu miesiąca złr.	ct	Wkładki: Stan z końcem miesiąca złr.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca złr.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca złr.	ct	Spłacone w ciągu miesiąca złr.	ct	Stan z końcem miesiąca złr.	ct
Birczy	2.818	76	408	—	4.230	20	432	22	505	—	4.157	42	8.130	—	1.400	—	250	—	9.280	—
Bóbrce	2.243	50	656	66	4.082	65	12	27	354	04	3.740	88	7.650	—	1.700	—	450	—	8.900	—
Andrychowie	2.633	20	158	—	2.604	40	85	60	54	—	2.636	—	3.001	—	1.900	—	800	—	4.101	—
Brzesku	53.114	56	1.526	89	55.568	53	11.481	93	14.211	69	52.838	77	—	—	6.000	—	—	—	6.000	—
Dąbrowie	25.254	96	72.38	19	—	—	—	—	—	—	—	—	102315	22	10.825	86	9.682	82	103458	26
Delatynie	10.360	26	744	91	5.597	05	338	43	577	50	5.357	98	9.500	—	—	—	—	—	9.500	—
Glinianach	10.474	17	954	42	9.902	56	3.891	95	125	—	13.669	51	9.481	—	—	—	596	—	8.885	—
Gorlicach	65.100	61	5.528	17	59.122	01	6.144	12	6.550	30	58.715	83	41.145	03	7	—	2.721	72	38.430	31
Kałuszu	3.029	29	152	—	1.279	—	—	—	—	—	1.279	—	8.200	—	1.500	—	400	—	9.300	—
Kołomyi	4.153	46	313	35	9.894	99	672	50	469	53	7.097	96	7.100	—	1.000	—	200	—	7.900	—
Komarnie	2.933	30	269	04	6.839	56	712	—	154	10	7.397	46	3.700	—	—	—	—	—	3.700	—
Mariampolu	691	—	84	—	—	—	40	—	—	—	40	—	600	—	1.000	—	—	—	1.600	—
Mielcu	7.602	80	855	19	21.806	80	816	87	820	27	21.803	40	2.700	—	—	—	—	—	2.700	—
Mościskach	9.906	01	1.350	—	7.115	92	1.396	85	376	94	8.635	83	14.600	—	—	—	—	—	14.600	—
Nowym Sączu	7.524	—	210	—	13.509	31	536	28	568	28	13.477	31	18.600	—	11.100	—	10.100	—	19.600	—
Pilźnie	210	—	126	—	859	87	648	90	350	—	1.158	77	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemyślu	22.993	25	2.101	97	77.062	43	3.399	77	3.177	30	77.284	90	32.700	—	15.000	—	8.000	—	39.700	—
Radziechowie	5.674	60	553	—	13.574	60	1.194	50	834	68	13.934	42	13.500	—	—	—	1.000	—	12.500	—
Rohatynie	6.294	43	1.160	—	5.996	75	775	—	20	18	6.751	57	15.225	—	—	—	1.075	—	14 150	—
Rozdole	3.285	68	524	33	562	35	710	11	3	02	1.269	44	5.200	—	—	—	—	—	5.200	—
Rudkach	3.278	26	541	83	4.202	01	171	—	1.431	—	2.942	01	5.200	—	2.000	—	600	—	6.600	—
Skałacie	1.294	91	187	—	3	50	—	—	—	—	3	50	3.300	—	—	—	—	—	3.300	—
Śniatynie	2.730	90	260	—	211	93	128	50	—	—	340	43	4.000	—	—	—	—	—	4.000	—
Sokalu	10.037	29	476	09	8.297	15	505	—	505	73	8.296	42	23.376	53	—	—	490	80	22.885	73
Stanisławowie	91.105	20	4.280	46	147712	45	17.348	07	12.350	37	152210	15	15.040	21	9.430	—	3.300	—	21.170	21
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25.304	—	—	—	1.000	—	24.304	—
Stryju	146	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—	1.000	—
Szczércu	1.859	05	442	84	899	83	12	—	5	—	906	83	1.995	01	300	—	333	33	1.961	68
Tarnowie	15.097	70	4.723	33	32.984	11	449	—	880	—	32.553	11	15.000	—	1.000	—	580	—	15.420	—
Toporowie	7.821	50	1.267	75	8.719	96	49	10	365	89	8.403	17	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyśmienicy	20.925	51	2.324	31	7.103	99	38	50	406	73	6.735	76	29.217	33	—	—	900	—	28.317	33
Tłumaczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wykotach	2.026	56	196	11	3.852	69	110	—	—	—	2.962	69	7.300	—	1.200	—	450	—	8.050	—
Złoczowie	4.013	55	451	75	3.052	29	357	—	230	—	3.179	29	5.380	—	—	—	—	—	5.380	—
Białéj	11.296	58	1.096	—	27.541	69	684	—	2.180	83	26.044	36	10.891	63	258	37	500	—	10.650	—
Dobromilu	93	55	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Samborze	22.931	42	2.654	26	46.573	70	3.286	90	16.19	12	48.241	48	27.858	38	7.050	—	7.501	23	27.407	65
Zbarażu	12.293	55	1.913	80	2.435	67	110	—	67	—	2.478	67	13.791	13	100	—	500	—	13.391	13

Stan czynny (z końcem miesiąca)

Tow. zaliczkowe w	Odsetki złr.	ct	Reszta pozycyi stanu biernego złr.	ct	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca złr.	ct	Spłacono w ciągu miesiąca złr.	ct	Udzielono w ciągu miesiąca złr.	ct	Stan z końcem miesiąca złr.	ct	Koszta założ. ruchomości i adm. złr.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego złr.	ct	Gotówka złr.	ct
Birczy	1.455	77	—	—	15.634	85	2.146	50	3.527	35	16.995	35	730	41	381	68	12	51
Bóbrce	599	15	193	62	15.242	47	645	13	661	26	15.258	60	116	64	—	—	958	57
Andrychowie	481	15	36	20	7.743	—	800	—	2.758	—	9.701	—	268	67	—	80	75	08
Brzesku	6.959	83	3.903	22	101994	77	15.379	92	20.204	—	106818	85	549	21	1.347	54	627	67
Dąbrowie	6.592	16	3.503	02	135468	56	1.099	19	4.650	—	139019	37	927	36	5.011	94	1.087	92
Delatynie	1.808	34	131	18	25.550	24	1.484	80	1.527	—	25.592	44	1.095	21	1.160	73	54	29
Glinianach	3.030	99	126	53	32.487	07	1.958	78	5.541	20	36.069	49	789	49	32	15	249	49
Gorlicach	3.734	71	14.009	56	171567	67	16.192	—	15.233	—	170608	67	2.223	57	12.225	58	461	37
Kałuszu	221	91	650	75	12.610	26	333	69	1.400	—	13.676	57	118	55	455	95	381	88
Kołomyi	814	23	159	69	17.669	92	2.495	19	2.896	50	18.071	23	577	05	766	88	1.023	52
Komarnie	2.202	99	7	26	15.280	55	1.473	35	1.875	—	15.682	20	490	07	100	93	236	93
Mariampolu	77	25	18	03	1.090	38	78	51	1.240	—	2.251	87	169	23	35	—	54	18
Mielcu	2.005	36	1.252	20	34.261	85	2.846	70	3.031	—	34.446	15	441	29	1.191	64	139	87
Mościskach	—	—	1.804	27	33.745	77	3.562	87	5.371	—	35.553	90	729	—	—	—	13	21
Nowym Sączu	1.726	36	—	—	39.047	—	11.472	—	13.085	—	40.660	—	795	25	1.002	—	80	42
Pilźnie	29	50	3	17	850	—	—	—	400	—	1.250	—	252	48	—	—	24	96
Przemyślu	7.262	60	3.736	11	139497	71	19.567	51	25.862	50	145792	70	657	57	4.012	47	3.016	09
Radziechowie	1.807	27	642	07	32.761	18	2.504	82	4.011	—	34.267	36	461	84	213	09	169	07
Rohatynie	2.232	99	1.116	74	29.277	54	4.160	46	4.655	—	19.772	08	759	15	608	33	566	17
Rozdole	926	08	435	27	9.666	46	656	76	1.587	—	10.596	70	552	78	356	95	134	37
Rudkach	923	39	—	—	13.633	59	1.276	09	1.507	—	13.864	50	272	51	3	35	145	13
Skałacie	331	09	26	79	4.439	56	201	18	430	—	4.668	38	426	29	2	55	1	26
Śniatynie	597	50	—	—	6.575	36	437	49	835	—	7.410	36	447	69	—	—	32	34
Sokalu	—	—	3.925	62	42.882	49	558	15	—	—	42.324	34	83	85	3.135	19	77	77
Stanisławowie	9.902	36	18.104	72	254992	94	54.414	61	59.709	22	260287	55	3.290	35	23.913	45	9.281	75
„ (odd. zast.)	1.173	18	2.242	24	26.795	—	8.233	—	7.683	—	26.245	—	—	—	—	—	1.474	42
Stryju	26	20	2	10	—	—	—	—	490	—	490	—	75	49	18	70	620	11
Szczércu	214	68	242	71	5.431	34	173	92	192	—	5.449	42	62	83	77	18	38	36
Tarnowie	88	71	35	22	64.379	71	3.271	34	3.388	—	64.496	37	1.069	33	1.934	70	417	67
Toporowie	693	88	998	11	18.150	51	13.56	81	1.306	79	18.100	49	252	61	776	42	59	89
Tyśmienicy	2.785	76	—	—	60.906	57	3.147	—	1.912	—	59.671	57	874	60	—	—	542	50
Tłumaczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wykotach	152	83	115	—	13.322	63	193	49	1.208	—	14.337	14	127	85	27	40	10	80
Złoczowie	640	93	142	38	12.944	75	1.305	84	1.708	—	13.346	91	394	72	50	—	16	27
Białéj	1.359	07	1.231	41	50.318	85	3.570	—	21.22	—	48.870	85	1.562	39	560	44	684	24
Dobromilu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	58	—	—	33	97
Samborze	2.119	69	260	90	97.883	67	20.799	93	22 419	59	99.503	34	545	34	9.494	68	1.067	04
Zbarażu	1.595	42	2.707	57	29.365	18	726	40	481	—	29.119	78	818	43	4.347	81	94	12

verursachte Verminderung des Anlagecapitals (Abschreibungs- und Amortisationsconto), oder der bei diesem Geschäftsbetriebe eingetretenen Substanzverluste oder Entwerthungen zu decken, bleiben insoverne steierfrei, als dieselben nicht zur Vergrösserung des Anlagecapitals verwendet werden oder zur Vertheilung gelangen, worunter jedoch eine Vertheilung des Anlagecapitals bei Auflösung der Gesellschaft nicht zu verstehen ist.

(7) Die aus diesen Fonds bestrittenen Kosten dürfen in die Erhaltungs-und Betriebskosten nicht eingerechnet werden.

(8) Die Zinsen dieser Fonds sind im Jahreserträgnisse zu verrechnen, soferne dieselben besonders verzinslich angelegt sind.

(9) Bei den Versicherungsgesellschaften sind die Prämienreserven, welche zur Deckung der am Jahresschlusse noch nicht abgelaufenen Versicherungen bestimmt sind, und die Beträge, welche für die bereits angemeldeten Schäden am Jahresschlusse noch nicht zur Auszahlung gelangt sind, in die Besteuerugsgrundlage nicht einzubeziehen.

(10) Sind keine bilanzmässigen Ueberschüsse vorhanden, so sind nur die in Alinea 3 erwähnten Beträge unter Gegenrechnung der aus den Einnahmen auszuscheidenden Beträge und des Verlustsaldo zu berücksichtigen.

(11) Bei Ermittlung des Reinerträgnisses der Unternehmung sind ausser den Gewinnüberträgen aus dem Vorjahre die Erträge der Grund- und Gebäudesteurobjecte in dem nach Abzug der für dieselben bestrittenen Auslagen vorbleibenden Betrage in Abzug zu bringen.

Piérwszy zabrał głos baron Scharschmid przeciw wnioskowi komisyjnemu i zwrócił się przedewszystkiem przeciw ustępowi 6. i 8. tego paragrafu. Ustępy te mogą miéć tylko doniosłość dla stowarzyszeń produkcyjnych na większą skalę — a dotąd mogłyby miéć zastosowanie przeważnie przy przedsiębiorstwach kolejowych i dla tego nie będziemy wchodzić w szczegóły poglądów barona S., a nadmieniamy jedynie, że żądał większéj jasności w stylizacyi tych ustępów. W ogóle użalał się bar. S. — i to słusznie — „że skomplikowane i zbyt szczegółowe postanowienia tego §fu dla każdego czynią ten §. niezrozumiałym, kto nie jest wtajemniczony w misterya dotychczasowéj praktyki przy opodatkowaniu stowarzyszeń akcyjnych“ — a my dodamy: „i zarobkowych“. Dosadniejszy jeszcze zarzut mieści się w słowach bar. S, który zwraca uwagę Izby, iż §. 3. w ustępie 1., a zwłaszcza na wstępie 2. twierdzi, że podstawą opodatkowaniu ma być zysk, bilansem wykazany, a w następnych ustępach nakłada niejako na instytucye obowiązek układania obok „bilansu rzeczywistego (Geschäftsbilanz) — bilansu podatkowego (Steuerbilanz)“.

Dr. Foregger, jako następny mowca, potępił cały §. 3. dowodząc przedewszystkiem, iż nie ma w nim żadnego systemu, co bowiem ulega podatkowi, a co od podatku tego ma być uwolnione jest tak pomięszane, że same tylko są skoki. Następnie uderzył na komisyą, iż odstąpiła od wniosku rządowego, który za podstawę każdoczesnego opodatkowania brał dochód bieżącego roku, komisya zaś bierze poprzedzającego, skąd téż dochód piérwszego roku (ze względu na §. 4. i 9. ustawy) będzie dwukrotnie opodatkowanym. Niemniéj wystąpił szan. deputowany przeciw ustępowi 2mu, co dla naszych stowarzyszeń, jak daléj wskażemy, jest najważniejsze. Stylizacya tego ustępu jest tak niejasną, owe „*u. dgl.*“ „*oder sonst*“ i „*unter welchem Namen immer*“ są tak niebezpieczne, że zachodzi obawa, aby władze skarbowe nie policzyły do tego płac dyrektorów, urzędników i sług, którzy są członkami stowarzyszenia — daléj wszelkich odpisów na straty u członków, na amortyzacyą kosztów urządzenia i t. d. tak że w końcu doliczywszy to do czystego zysku powiększyłoby się kwotę podlegającą podatkowi w dwójnasób i wiécéj. Stąd téż dr. F. przeciw téj stylizacyi wystąpił i żądał nawet, aby do strat wolno policzać tantiemy i wynagrodzenia członków Rad zawiadowczych dowodząc słusznie, że to nie są wcale żadne dowolne podarunki, ale umówione wynagrodzenie za czynności.— Wten sposób skrytykował dr. F. wysztkie ustępy rzeczonego §fu, my zaś podnosimy tylko te, które nas obchodzą, a zatém przechodzimy do ust. 4. Dr. F. wykazał na dwóch przykładach krzywdzące postanowienie tego ustępu: Pewne towarzystwo straciło w roku 1876. 400.000 zł., w roku 1877. zarobiło 100.000 zł., pozostała więc strata nie pokryta 300.000 zł. i w tym roku 1877. nie zapłaci towarzystwo podatku — lecz w roku 1878. zarobiło towarzystwo 200.000 zł. musi więc zapłacić 20.000 zł. podatku, bo strata, która mimo zysku 200.000 zł. w r. 1878., pozostała jeszcze w kwocie 100.000 z r. 1876. nie pochodzi z przeniesienia roku poprzedniego. Inny przykład: Towarzystwo pewne staciło w r. 1876. 100.000 zł. miało jednak zapłacić podatek od 100.000 zł, jako od procentów zapłaconych n. p. od prioritetów (ust. 3. b), przeciwstawia więc stratę 100.000 zł. procentom w sumie 100.000 zł. jak wyżéj i nie płaci podatku. W r. 1877. zarabia 100.000 zł. lecz przeciwstawia temu stratę 100.000 zł. z roku poprzedniego i znowu nie płaci podatku, wskutek czego w tym wypadku wbrew ust. 3. b) procenta od prioretetów nie zostały opodatkowane. Tak więc w jednym wypadku stowarzyszenie, w drugim skarb traci wskutek postanowienia w ustępie 4. §. 3. Po takich wywodach żądał dr. Foregger — albo odesłania całego §fu ponownie do komisyi, albo innéj zupełnie stylizacyi, którą tu podajemy — odszczególnia

się bowiem wielką jasnością i ścisłością i jest jedynie sprawiedliwą.

§. 3. według wniosku dr. F. miałby brzmieć w oryginale niemieckim:

„Die ziffermässige Grundlage zur Bemessung der Steuer bildet der in dem Steuerjahre erzielte, nach den Bestimmungen dieses Gesetzes zu berechnende Reinertrag der betriebenen Unternehmung.

Das Reinerträgniss ergibt sich aus den bilanzmässigen Ueberschüssen, welche als Zinsen, Gewinnste, Dividenden an die Actionäre, Theilnehmer oder Mitglieder zur Vertheilung gelangen, zur Bildung von Reservefonds verwendet, oder auf künftige Rechnung übertragen werden.

Ausserdem sind in die Besteuerungsgrundlage nur jene Beträge einzubeziehen, welche aus den Erträgnissen des Geschäftsjahres verwendet werden:

a) zur Vergrösserung des Anlagscapitals,

b) zur Zahlung der auf Grund dieses Gesetzes entfallenden Steuer,

c) die Reinerträgnisse der Abschreibungs- und Amortisationsfonde, soweit sie nicht schon im Gesammterträgnisse der Unternehmung verrechnet sind.“

Von der also ermittelten Besteuerungsgrundlage ist in Abzug zu bringen:

a) ein Gewinnübertrag aus dem Vorjahre;

b) ein aus einer früheren Geschäftsperiode vorgetragener Verlust, insoferne und insoweit derselbe nicht bereits bei früher vorgenommenen Bemessungen der Besteuerungsgrundlage berücksichtigt worden ist;

c) die Reinerträge jener Vermögensobjecte, welche auf Grund des gegenwärtigen, des Grund-, Gebäude- oder Rentensteuergesetzes einer Besteuerung unterzogen worden sind.

Sind keine bilanzmässigen Ueberschüsse vorhanden, so sind nur die im Alinea 3. erwähnten Beträge unter Gegenrechnung der nach Alinea 4 auszuscheidenden Beträge zu berücksichtigen.

Bei Versicherungsgesellschaften sind die Prämienreserven, welche zur Deckung der noch nicht abgelaufenen Versicherungen bestimmt sind, und die Beträge, welche für die bereits angemeldeten Schäden am Jahresschlusse noch nicht zur Auszahlung gelangt sind, in die Besteuerungsgrundlage nicht einzubeziehen.“

Wniosek ten nie znalazł w Izbie nawet dostatecznego poparcia. Znaczne jednak wrażenie wywrzeć musiały w Izbie wywody dr. F. skoro wśród dyskusyi zgłosił się dep. Auspitz, aby poprzéć wnioski komisyi. Przeważnie zwrócił się mowca przeciw wywodom dr. F., iż nie widzi przyczyny, dla któréj procenta bierne od prioritetów i tp. nie mają od podatku być wolne. Lecz nie w tém leżała siła wywodów dr. F., a najgłówniejsze zarzuty tegoż pozostawił mowca bez odpowiedzi. Jako jedyną zaś zaletę projektu komisyjnego przytoczył. iż lepszy wskazuje on sposób opodatkowania od dotychczasowego, który mieści najbardziéj krzyczące niesprawiedliwości.

Następny mowca dep. Pacher zwrócił się daléj przeciw ustępowi 4. §fu 3. i w kilku przykładach wykazał, do czego prowadzi zasada, iż straty przy obliczeniu kwoty, podlegającéj podatkowi, tylko w następnym, nie zaś w dalszych latach mogą być uwzględniane.

Z przykładów tych widoczna, że mogą być stowarzyszenia, które po pewnym przeciągu lat stracą znaczne sumy, a przecież zapłacić będą musiały po kilkadziesiąt tysięcy podatku, inne zapłacą 102% swego zysku a inne tylko 10% 20% i t. d. I to ma być sprawiedliwy rozkład podatku?! W szczegóły tych obliczeń nie wchodzimy, boby nas to za daleko zaprowadziło — przyznać jednak musimy wiele — bardzo wiele słuszności wywodom mowcy. Wniosek dep. Pachera zmierzał téż do tego, aby straty tak długo były uwzględniane przy opodatkowaniu, jak długo w bilansach figurować muszą t. j. dopóki nie zostaną zupełnie z następnych zysków umorzone.

Po dep. Pacherze zabrał głos dep. Krzeczunowicz, który również przeciw wnioskowi komisyjnemu się zapisał, a jednak w myśl tego wniosku wywody pp. Foreggera i Pachera zbijał. Najważniejszy zarzut dotyczy poprawek w ustępie 4. P. Krzeczunowicz uważa za słuszne postanowienie, aby stratę tylko w następnym roku nie zaś późniejszych były przy opodatkowaniu uwzględniane i powołuje się na analogią przy podatku gruntowym. I w gospodarstwie gruntowém — twierdzi mowca — mogą być straty, które się dopiéro po kilku latach dadzą powetować, a przecież zwolnienie od podatku gruntowego tylko najwyżéj na rok uzyskać można. Zachodzi jednak wielka różnica pomiędzy podatkiem gruntowym, jako rzeczowym — a akcyjnym, jako dochodowym, na co p. K. nie zwrócił uwagi. Ziemia musi podatek opłacać, choćby odłogiem leżała bo to zmusza niejako właściciela do uprawy roli — gdy przeciwnie nie leży w interesie ekonomicznêm kraju wcale zmuszanie spółek akcyjnych i t. p. do zbiérania zysków.

Nareszcie nie płaci ziemia podatku od dochodu, lecz od objętości od gruntu, a zwolnienie od tego podatku dla klęsk elementarnych — nie jest wcale uznaniem ze strony rządu, że podatek ten się nie należy, lecz jedynie uwzględnieniem ze strony państwa stosunków ekonomicznych właściciela. Zachodzi również wielka różnica między wysokością podatku gruntowego, a akcyjnego na niekorzyść tych ostatnich.

Ważném jednak było, że dep. Krzeczunowicz przez postawienie poprawki do ustępu 5., aby po słowach „ausgefertigt sind“, dodano: „bei Sparcassen die Zinsen

von den Einlagen“ spowodował — jak to później obaczymy — wyjaśnienie sprawy, że procenta od wkładek oszczędności nigdy i pod żadnym pretekstem nie będą mogły być opodatkowane.

(C. d. n.)

Dom komisowy dla rolników we Lwowie.

Po ukończonych obradach delegatów Towarzystwa gospodarskiego zebrało się dnia 5. b. m. o 4téj godzinie popołudniu w sali gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego około 30 obywateli ziemskich, łącznie z Dyrekcyą Towarz. zaliczkowego dla rolnictwa i przemysłu rolniczego, na naradę celem utworzenia domu komisowego dla rolników, na wzór spółki rolniczéj w Tarnopolu istniejącéj. Na skutek obrad tych wybrano komitet z siedmiu, celem ułożenia statutu i zwołania zgromadzenia dla utworzenia spółki komisowéj rolniczéj jeszcze w przeciągu bieżącego miesiąca. W skład komitetu weszli pp. Hubicki Karol, Kulczycki Teodor, Pajączkowski Józef, Schneider Artur, Dr. Skałkowski Tadeusz, Torosiewicz Mikołaj i Tuzninowski Juliusz. Komitet ten ułożył już projekt statutu i zaprosił interesowanych na posiedzenie konstytucyjne, które się odbędzie dnia 30. b. m. o godz. 10. rano w Towarzystwie kredytowem ziemskiem.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych za rok 1877.

Drohobycz. Towarzystwo zaliczkowe Rachunek strat i zysków. Straty. Odsetki naprzód pobrane 656·—; koszta ruchomości 43·89; koszta administracyi 1623·62; czysty zysk z r. 1877. 1396·45. Razem 3719·96. Zyski. Odsetki 3523·68; odsetki naprzód wypłacone 196·28. Razem 3719·96. Bilans. Stan czynny. Pożyczki na skrypta i weksle 48.616·35; pożyczki na zastawy 804·98; odsetki naprzód wypłacone 196·28; papiery wartościowe 1200·—; koszta ruchomości 395·01; gotówka 485·80. Razem 51.698·42. Stan bierny. Udziały członków 11.845·79; wkładki na rachunek bieżący 25.532·41; wierzyciele 9880·—; odsetki naprzód pobrane 656·—; fundusz rezerwowy 2387·77; czysty zysk z r. 1877. 1396·45. Razem 51.698·42. Ogólny ruch kasowy 225.026·34. Liczba członków 526.

Krosno. Towarzystwo zaliczkowe. Rachunek strat i zysków. Straty. Procenta wypłacone i skapitalizowane 6646·86; procenta pobrane za r. 1878. 3529·40; koszta administracyi 3250·08; czysty zysk do podziału 4654·13. Razem 18.080·47. Zyski. Procenta pobrane 17.529·30; z zysku za r. 1876. przeniesiono na rok 1877. 332·02; zwrot kosztów administracyi 219·15. Razem 18.080·47. Bilans. Stan czynny. Gotówka z końcem grudnia 1877. r. 567·04; stan pożyczek na skrypta i weksle 141.610·20. Razem 142.177·24. Stan bierny. Udziały członków 40.587·38; wkładki na rachunek bieżący 90.483·57; procenta pobrane za r. 1878. 3529·40; fundusz rezerwowy 2922·76; czysty zysk za rok 1877. 4654·13. Razem 142.177·24. Ogólny ruch kasowy 811.417·68. Liczba członków 838.

Tarnów. Towarzystwo zaliczkowe. Rachunek strat i zysków. Straty. Pobrane procenta w roku 1877. 7411·37; zaległe procenta za rok 1877. 2803·57; nadpłacone procenta za rok 1878. 261·02; pobrane prowizye w r. 1877. 502·31. Razem 10.978·27. Zyski. Koszta administracyi za rok 1877. 2540·80; wypłacone procenta w r. 1877. 5510·49; nadebrane procenta za rok 1878. 653·98; niewypłacone procenta od lokacyi za rok 1877. 236·93; strata z wekslu pp. Rudawskich 400·—; czysty zysk za r. 1877. 1636·07. Razem 10.978·27. Bilans. Stan czynny. Gotówka w kasie 3222·01½; weksle 9499·20; pożyczki udzielone na akta notaryalne i skrypta 54.729·19; procenta zaległe 2173·68; koszta urządzenia 234·96; wierzytelności 530·—; koszta zaskarzenia 566·68. Razem 70.955·72½. Stan bierny. Fundusz rezerwowy 4113·56; udziały członków 15.832·22; lokacye 34.773·87½; pożyczki wzięte na weksle i akta notaryalne 14.600·—; przewyżka w stanie czynnym 1636·07. Razem 70.955·72½. Ogólny ruch kasowy 221.761·89. Liczba członków 716.

Złoczów. Towarzystwo zaliczkowe. Rachunek strat i zysków. Straty. Odsetki na rok następny pobrane 329·15; odsetki od wkładek oszczędności 136·35; koszta administracyi 186·37; koszta założenia 35·82; czysty zysk za r. 1877 678·88. Razem 1366·57. Zyski. Odsetki 1106·75; odsetki na rok następny wypłacone 49·35; odsetki za rok ubiegły należne 197·42; czysty zysk za rok 1876 13·05. Razem 1366·57. Bilans. Stan czynny. Pożyczki 10·844·19; lokowane kapitały własne 50·—; odsetki na rok następny wypłacone 49·35; odsetki za rok ubiegły należne 197·42; koszta założenia 322·41; gotówka 87·88. Razem 11.551·25. Stan bierny. Udziały członków 2961·29; wkładki na rachunek bieżący 3139·29; wierzyciele wekslowi 3920·—; odsetki na rok następny pobrane 329·15; odsetki od wkładek oszczędności 136·35; fundusz rezerwowy 360·86; czysty zysk za rok 1876 (reszta) 25·43; czysty zysk za r. 1877 678·88. Razem 11.551·25. Ogólny ruch kasowy 35.265·58. Liczba członków 290.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.